

Den Haag

Retouradres: Postbus 12 600, 2500 DJ Den Haag

Per email verzonden aan: info@bas-statenkwartier.nl

Stichting BAS e.a.

T.a.v. mevrouw Langenberg

Van den Eyndestraat 12

2582 EC DEN HAAG

Datum

21 juni 2021

VERZONDEN 25 JUN 2021

Onderwerp

Beslissing op bezwaarschrift, tegen besluit d.d. 17 april 2020
inzake verlening omgevingsvergunning Frederik Hendrikplein 30

Uw brief van

27 mei 2020

Uw kenmerk

201922350/7577051

Ons kenmerk

B.2.20.1867.007

Contactpersoon

-

Dienst

DBV/Juridische Zaken

Afdeling

Bezwaar

Doorkiesnummer

(070) 752 59 92

E-mailadres

acb@denhaag.nl

Aantal bijlagen

2

Geachte mevrouw Langenberg,

Op 27 mei 2020 hebben u en de heer L.A. van der Werff, namens de Stichting Bescherming Architectuur Statenkwartier (hierna: Stichting BAS), een bezwaarschrift ingediend tegen ons besluit van 17 april 2020 inzake de verlening van een omgevingsvergunning voor het gedeeltelijk slopen en renoveren van het kantoor met woning Frederik Hendrikplein 30 en het maken van een dakopbouw. Het bezwaarschrift is mede ingediend namens diverse inwoners van Den Haag die zijn opgenomen in een bij het bezwaarschrift gevoegde lijst met namen.

Dit betreft:

- F. Brinkerink, Jacob Gillesstraat 19A
- F. den Buurman, Van Beverningkstraat 258
- M.D.J. Deckert, Van Beverningkstraat 256
- H.A.A. van Dun, Frederik Hendrikplein 15
- M. van der Gaag, Frederik Hendrikplein 12
- M. de Groot, Frederik Hendrikplein 41
- E. Jansen-Dirksen, Frederik Hendrikplein 26
- L. Kok, Van Beverningkstraat 270
- W. Lau, Frederik Hendrikplein 38
- P. van Leeuwen, Van Beverningkstraat 284
- R. Menschaert, Frederik Hendrikplein 10
- L. Mertowirdjo, Van Beverningkstraat 264
- H. Obdeijn, Van Beverningkstraat 274
- K. Racina, Van Beverningkstraat 274
- N. van Roon, Frederik Hendrikplein 42
- R.S. Tijnstra en M. Tijnstra-Nagel, Frederik Hendrikplein 45
- M. Vinkesteyn, Van Beverningkstraat 270

Uw bezwaren zijn ter advisering voorgelegd aan de Adviescommissie bezwaarschriften (hierna: de commissie). Op 4 december 2020 heeft de commissie een hoorzitting gehouden.

Op 24 december 2020 heeft de Adviescommissie advies aan ons uitgebracht. Een kopie van het advies en het bijbehorende verslag van de hoorzitting treft u bijgaand aan. De Adviescommissie adviseert ons om het bezwaarschrift ongegrond te verklaren. Tevens adviseert de Adviescommissie ons om alsnog een sloopvergunning te verlenen.

Wij wijken deels af van het advies van de commissie. Wat betreft de inhoud van het advies en de overwegingen over de inhoud daarvan, onderschrijven wij het advies van de commissie en nemen de motivering over. Ook de overwegingen met betrekking tot de sloopvergunning nemen wij over.

Wij menen echter dat -anders dan de Adviescommissie overweegt- een aantal bezwaarmakers niet ontvankelijk is in zijn bezwaren.

Ons besluit is dan ook als volgt:

1. Wij verklaren de bezwaren niet ontvankelijk die zijn ingediend namens de bezwaarmakers, woonachtig aan de Van Beverningkstraat en de Jacob Gillesstraat, te weten:
 - a. F. Brinkerink (Jacob Gillesstraat 19A),
 - b. F. den Buurman (Van Beverningkstraat 258),
 - c. M.D.J. Deckert (Van Beverningkstraat 256),
 - d. L. Kok en M. Vinkesteyn (Van Beverningkstraat 270),
 - e. P. van Leeuwen (Van Beverningkstraat 284),
 - f. L. Mertowirdjo (Van Beverningkstraat 264) en
 - g. H. Obdeijn en K. Racina (Van Beverningkstraat 274).
2. Wij verklaren de bezwaren ongegrond die zijn ingediend door Stichting Bas, ook voor zover zij zijn ingediend namens,
 - a. H.A.A. van Dun (Frederik Hendrikplein 15),
 - b. M. van der Gaag (Frederik Hendrikplein 12),
 - c. M. de Groot (Frederik Hendrikplein 41),
 - d. E. Jansen-Dirksen (Frederik Hendrikplein 26),
 - e. W. Lau (Frederik Hendrikplein 38),
 - f. R. Menschaert (Frederik Hendrikplein 10),
 - g. N. van Roon (Frederik Hendrikplein 42) en
 - h. R.S. Tijmstra en M. Tijmstra-Nagel (Frederik Hendrikplein 45).
3. Wij verlenen alsnog een sloopvergunning als bedoeld in artikel 2 lid 1 sub h van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

Hieronder lichten wij deze beslissing toe verder toe.

Niet-Ontvankelijkheid van bewoners van de Van Beverninckstraat en de Jacob Gillesstraat

De commissie is van oordeel dat, hoewel de bezwaarmakers die in de Van Beverningkstraat en de Jacob Gillesstraat woonachtig zijn, of daar zijn gevestigd, geen rechtstreeks zicht hebben op het pand Frederik Hendrikplein 30, de afstand tot het pand zodanig gering is dat zij rechtstreeks in hun belang worden geraakt en daardoor belanghebbend zijn.

De bezwaarmakers die woonachtig zijn aan deze straten kijken echter niet uit op het Frederik Hendrikplein. De bewoners van de Van Beverninckstraat kijken uit op de achterzijde van woningen aan het plein, maar niet op het pand dat wordt verbouwd. De Jacob Gillesstraat komt uit op het Frederik Hendrikplein, maar geheel aan de andere kant van het plein. Vanuit de woning is geen zicht op de locatie. De (loop) afstand tussen de adressen van deze bezwaarmakers is steeds tussen de 120 en 200 meter. Vanuit de woningen is geen zicht. De positie van betrokkenen verschilt daarmee niet van de vele wijkbewoners, die ook regelmatig langs het plein fietsen en dan de bouwlocatie kunnen zien. Daarom hebben deze bezwaarmakers geen bijzonder, individueel belang bij het besluit, dat zich in voldoende mate onderscheidt van die vele anderen die net als deze wijkbewoners langs de bouwlocatie komen. Volgens vaste jurisprudentie is geen sprake van belanghebbendheid volgens artikel 1.2 Awb.

Wij wijzen op de advisering van de Adviescommissie bij andere bezwaarschriften die het voorgaande standpunt onderschrijft.

Verlenen sloopvergunning

Conform het advies besluiten wij alsnog de omgevingsvergunning voor de activiteit 'Slopen binnen beschermd stadsgezicht', zoals opgenomen in artikel 2.1, eerste lid, onder h, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, te verlenen. Op grond van artikel 2.16 van de Wabo kan de omgevingsvergunning, voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder h, worden geweigerd indien naar ons oordeel niet aannemelijk is dat op de plaats van het te slopen bouwwerk een ander bouwwerk kan of zal worden gebouwd. Uit de onderhavige aanvraag blijkt dat de sloopwerkzaamheden uitsluitend zien op het verwijderen van de dakbedekking, het (tijdelijk) verwijderen van een schoorsteen en het doorbreken van de achtergevel, teneinde de aanbouw mogelijk te maken. Het is duidelijk dat geen onbebouwde ruimte ontstaat als gevolg van de sloop. Nu zich geen weigeringsgrond voordoet om de gevraagde sloopvergunning te weigeren als bedoeld in artikel 2.16 van de Wabo, zijn wij gehouden om de sloopvergunning te verlenen.

Helaas is het niet gelukt om de wettelijke termijn waarbinnen op het bezwaar beslist moet worden, te halen waarvoor bij dezen excuses.

Een afdruk van het besluit is tevens gezonden aan: Stichting Administratiekantoor Vbdt

Ingebrekestelling

U heeft een ingebrekestelling ingediend, omdat te laat op het bezwaarschrift is beslist. Uw ingebrekestelling is op 2 oktober 2020 door ons ontvangen.

U heeft deze ingebrekestelling te vroeg ingediend.

Het besluit waartegen u bezwaar maakt dateert van 17 april 2020.

De wettelijke termijn om op het bezwaar te beslissen, vangt 6 weken na die datum aan, dus op 29 mei 2020.

De wet bepaalt dat een bestuursorgaan die gebruik maakt van een externe Adviescommissie bezwaarschriften, een periode heeft van 12 weken om op het bezwaar te beslissen. Deze periode eindigt 12 weken na 29 mei 2020, dus op 21 augustus 2020.

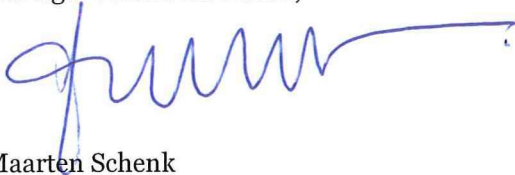
Het bestuursorgaan kan eenzijdig de wettelijke beslistermijn verlengen voor een periode van 6 weken.

In de brief van 4 juni 202 heeft de adviescommissie van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Dat betekent dat de wettelijke termijn waarop op het bezwaar mag worden beslist 2 oktober 2020 is.

Uw ingebrekestelling van 2 oktober is dus te vroeg ingediend en daarom ongeldig.

Uw verzoek om een dwangsom wijzen wij daarom af.

Het college van burgemeester en wethouders,
namens dezen,
Manager Juridische Zaken,

Maarten Schenk

Bent u het niet eens met dit besluit? En bent u belanghebbende? Dan kunt u binnen zes weken een beroepschrift indienen. Op de volgende pagina staat vermeld hoe u dit moet doen.

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
B.2.20.1867.007

Stuur het beroepschrift uiterlijk binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit naar:

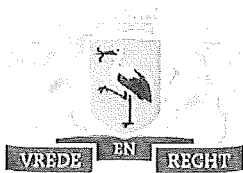
Rechtbank 's-Gravenhage, Sector Bestuursrecht
Postbus 20 302
2500 EH DEN HAAG

In het beroepschrift moet het volgende staan:

- naam en adres;
- de datum en handtekening;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u in beroep wilt gaan (stuur een kopie mee of noem ook het kenmerk);
- de reden of argumenten waarom u beroep instelt.

Bij een spoedeisend belang kunt u een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank Den Haag. Op www.denhaag.nl/beroep vindt u meer informatie.

U kunt ook digitaal het beroep- en verzoekschrift indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Den Haag

Adviescommissie bezwaarschriften

Ons kenmerk

B.2.20.1867.003 t/m B.2.20.1867.007

Verslag hoorzitting

Bezwaarschriften van M.C. van Groningen
P. Kroes
J.E. Hamann namens De directie
Stichting BAS e.a.

Bestreden besluit verlening omgevingsvergunning Frederik Hendrikplein 30

Verslag van de hoorzitting van de Adviescommissie bezwaarschriften op 4 december 2020.

Aanwezig:

A.W. van der Zalm	vice-voorzitter
C. M. E. van Nispen tot Sevenaer	lid
B.E.M. Korte	lid
mr. G. van Zon	secretaris
M. Lamdahhi	notulist
M.C. van Groningen	bezwaarmaker
mr. S.J.C. Hocks	namens Burgemeester & Wethouders
M. Langenberg	bezwaarmaker namens stichting BAS
M. Ruijters	bezwaarmaker namens stichting BAS
H. Crijns	architect, namens aanvrager
P. van Leeuwen	bezwaarmaker

De heer Van der Zalm opent de hoorzitting en licht kort de procedure toe. Hij geeft het woord aan de heer Ruijters.

De heer Ruijters heeft een pleitnotitie opgesteld en leest deze voor. De pleitnotitie maakt onderdeel uit van dit verslag, en de inhoud dient als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

De heer Hocks verwijst voor de reactie van het college op de ingediende bezwaren naar het verweerschrift, waarin hij ook is ingegaan op de ontvankelijkheid van stichting BAS. Als er sprake is van meer feitelijke handelingen die door de stichting worden verricht kunnen zij die nog aanleveren. Over de stelling dat mensen die op een afstand van 300 meter wonen ontvankelijk kunnen zijn als het gaat om een dakopbouw

zegt hij dat hierbij wordt gerefereerd aan de Frankenslag. In de procedure met betrekking tot Frederik Hendrikplein 34 gewezen is op een uitspraak van de Afdeling, maar hij stelt dat deze uitspraak betrekking heeft op het bestemmingsplan. In het kader van het bestemmingsplan wordt vanzelfsprekend voor de ontvankelijkheidsvraag een andere afstand gehanteerd dan bij een specifiek bouwplan. Verder wordt er ook gewezen op de mupies. Hiervan zegt hij dat dit iets anders is dan een dakopbouw, en dat hierbij ook sprake is van een ander toetsingskader. Over de handtekeningen zegt hij dat betrokkenen in de gelegenheid moeten worden gesteld deze handtekeningen alsnog aan te leveren. Hij meldt de pleitnotitie van stichting BAS te hebben doorgezet aan de secretaris Welstandscommissie, die ernaar heeft gekeken. De secretaris kon vandaag helaas niet aanwezig zijn bij de hoorzitting. Hij heeft wel aangegeven dat de pleitnotitie in zijn ogen een herhaling van zetten is, en het een welles-nietes verhaal aan het worden is. Hij volstaat dan ook met een verwijzing naar de eerdere tegenreactie. Mochten er specifieke vragen of onduidelijkheden zijn dan kan spreker deze wel voorleggen aan de Welstandscommissie. Hij merkt op dat er, mede in relatie tot de bezwaarprocedure aangaande nummer 34, een discussie ontstond over de ondertekening van het tegenadvies, omdat deze is ondertekend door de secretaris. De Vrienden Van Den Haag zouden graag zien dat dit tegenadvies wordt ondertekend door de voorzitter van de Welstandscommissie. Dit zal ook gebeuren, bij zowel het tegenadvies van nummer 30 als nummer 34.

Er is geen rechtsregel die belet dat wordt volstaan met een hamerstuk. Het bouwplan is tot twee keer toe bekeken door een medewerker van de Welstandscommissie, en het conceptadvies is vervolgens voorgelegd aan de voltallige Welstandscommissie, die het als hamerstuk heeft bekeken. In eerste instantie hebben zij negatief geadviseerd, maar nadat het plan op een aantal punten werd aangepast zijn zij alsnog akkoord gegaan. De tegenadviezen en bezwaarschriften zijn vervolgens voorgelegd aan de secretaris van de Welstandscommissie. De voorzitter zal hier ook nog naar kijken. Tenslotte benadrukt hij dat het bestemmingsplan een bouwhoogte van 14 meter zondermeer toestaat, en de afwijking voornamelijk ziet op de goothoogte, die gelijk wordt gesteld aan de hoogte van het boeiboard, en ook in lijn is met de dakopbouw van het buurpand. In het besluit wordt de achteraanbouw meegerekend omdat deze afweek van het maximaal toegestane bebouwingspercentage, en wordt gesteld dat volledig wordt voldaan aan artikel 2 van bijlage 2 van het Bor, waardoor het vergunningvrij zou zijn. Spreker heeft inmiddels echter geconstateerd dat artikel 4a van bijlage 2 van het Bor daar een stokje voor steekt, omdat dit artikel aangeeft dat artikel 2 niet van toepassing is op het realiseren van een aanbouw in een beschermd stadsgezicht. Hier dient wel een volledige beoordeling op plaats te vinden. Dit is gedaan in het primaire besluit middels voorlegging aan afdeling Stedenbouw en Planologie, die stelt dat het gaat om een afwijking van slechts 2 m² van het bestemmingsplan, die volledig is beoordeeld door de Welstands- en Monumentencommissie in het kader van de waarde-cultuurhistorie. Dit is een kleine rectificatie op het verweerschrift.

De heer Van der Zalm leest dat er sprake zou zijn van een deskundig lid dat wel of niet aanwezig was bij de beoordeling, of herbenoemd zou worden.

De heer Hocks meldt dat dit voor hem een nieuw aspect is, en dat hij moet achterhalen hoe dit precies zit. Op dit moment heeft hij hier geen reactie op.

De heer Ruijters merkt op dat de reactie van verwerend ambtenaar zich uitsluitend richt op procedurele en juridische punten, terwijl het bezwaarmakers erom gaat dat de Welstandscommissie een deskundig lid in de vergadering had moeten hebben, en het bouwplan niet als hamerstuk had moeten afdoen, en er niet inhoudelijk door een deskundige naar het bouwplan is gekeken. Als dit wel het geval was geweest had de Welstandscommissie kunnen constateren dat door het realiseren van de dakopbouw de karakteristiek van het ensemble wordt aangetast, en hadden zij bezwaar kunnen maken tegen de uitzondering die door het college is toegestaan.

De heer Hocks benadrukt dat het bestemmingsplan een bouwhoogte van 14 meter zondermeer toestaat, en de Welstandscommissie het bestemmingsplan hierin niet mag doorkruisen. Hij verwijst verder, om niet in herhaling te vallen, naar zijn eerdere reactie op de pleitnotitie, en het ingediende verweerschrift. Hij meldt aanvullend dat bij het opstellen van het bestemmingsplan de bouwhoogte een heikel punt was, waardoor er door de gemeenteraad nog een keer extra naar is gekeken. Op deze locatie is er, al dan niet bewust, voor gekozen dat er tot 14 meter mag worden gebouwd. Het buurpand heeft deze toegestane hoogte ook al volledig gebruikt.

De heer Van Nispen tot Sevenaer vraagt of, mits de maximale bouwhoogte niet wordt overschreden, er geen eisen worden gesteld aan wat voor bouwwerk er wordt gerealiseerd.

De heer Hocks zegt dat een bouwwerk daarnaast ook moet voldoen aan de redelijke eisen van de Welstand, en dient te passen in beschermd stadsgezicht. De Welstandscommissie kan hierbij echter niet voorkomen dat er een extra bouwlaag wordt gerealiseerd omdat dit tot 14 meter in het bestemmingsplan wordt toegestaan.

De heer Korte hoort stichting BAS zeggen dat zij de deskundigheid van de Welstandscommissie ter discussie stelt. Hij vraagt zich af of dit onderdeel kan zijn van deze bezwaarprocedure, of dat op dit punt een andere weg moet worden bewandeld.

De heer Hocks zegt dat het indirect wel van belang is, omdat moet worden beoordeeld of het advies van de Welstandscommissie zorgvuldig tot stand is gekomen. Het is echter niet verplicht om advies in te winnen bij de volledige Welstandscommissie. Hij zal op dit punt nog een reactie vragen van de Welstandscommissie, en deze terugkoppelen aan de secretaris van de adviescommissie.

De heer Ruijters vraagt verwerend ambtenaar hoe hij ertegenover staat dat een opbouw in een rijksbeschermd stadsgezicht, in een deel met karakteristieke panden, middels een hamerstuk wordt goedgekeurd.

De heer Hocks denkt persoonlijk dat dit achteraf gezien beter aan de voltallige commissie voorgelegd had kunnen worden. Dit is echter niet gebeurd, wat juridisch gezien is toegestaan.

De heer Crijns zegt dat, op het moment dat je veranderingen aanbrengt aan klassieke panden, er niet krampachtig moet worden vastgehouden aan het bestaande, en hier een mogelijkheid toe moet worden geboden. Dat het ensemble wordt aangetast van de drie-eenheid onderschrijft hij, maar het hoekpand houdt altijd een bijzonder element door het torentje dat in stand blijft. Hierdoor is hij van mening dat de aantasting van het karakteristiek beperkt van aard is. Hij benadrukt dat de opdrachtgever alle aanpassingen vanuit kwaliteit doet, en dat alles zorgvuldig wordt gedetailleerd, en er goede materialen worden gebruikt, waardoor het bouwwerk passend is in de wijk, en er sprake is van een hoogwaardige verbouwing.

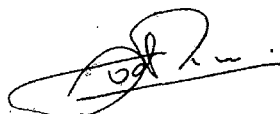
De Adviescommissie bezwaarschriften,

secretaris,

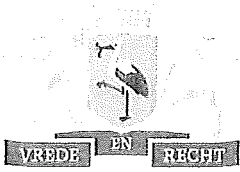

G. van Zon

vice-voorzitter,

A.W. van der Zalm

Den Haag

Adviescommissie bezwaarschriften

Ons kenmerk

B.2.20.1867.003 t/m B.2.20.1867.007

Advies aan burgemeester en wethouders

Bezwaarschriften van M.C. van Groningen
P. Kroes
J.E. Hamann namens F.H. Plein Beleggingen B.V.
Stichting BAS e.a.

Bestreden besluit verlening omgevingsvergunning Frederik Hendrikplein 30

Den Haag, 04-01-2021

Samenvatting

U wordt geadviseerd de bezwaarschriften van de volgende bezwaarmakers niet ontvankelijk te verklaren: F. den Buurman, M.D.J. Deckert, L. Kok, P. van Leeuwen, L. Mertowirdjo, H. Obdeijn, R. Racina, M. Vinkesteyn, F. Brinkerink, H.A.A. van Dun, M. van der Gaag, M. de Groot, E. Jansen-Dirksen, W. Lau, R. Menschaert, N. van Roon en S. Tijmstra.

De overige bezwaarschriften zijn ontvankelijk. Het college had moeten beoordelen of een sloopvergunning verleend kon worden. Dit gebrek kan in de beslissing op bezwaar worden hersteld, en u wordt geadviseerd in de beslissing op bezwaar de sloopvergunning te verlenen. Voor het overige wordt geadviseerd de bezwaarschriften ongegrond te verklaren.

Bij beslissing van 17 april 2020 is namens het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning verleend voor het renoveren van het kantoor Frederik Hendrikplein 30 en het maken van een dakopbouw en aanbouw.

Hiertegen zijn bezwaarschriften ingediend door M.C. van Groningen bij brief van 27 mei 2020, door P. Kroes bij brief van 28 mei 2020, door J.E. Hamann namens F.H. Plein Beleggingen BV bij brief van 28 mei 2020 en door Stichting BAS e.a. bij brief van 27 mei 2020. Stichting BAS is tevens gemachtigde voor een aantal bezwaarmakers.

Bij brief van 23 november 2020 is namens het college een verweerschrift ingediend.

Bij brief van 23 december 2020 heeft het college het standpunt dat de Stichting Bas niet-ontvankelijk verklaard zou moeten worden nader onderbouwd.

Hoorzitting

Op 4 december 2020 heeft de Adviescommissie bezwaarschriften (hierna: de commissie) een hoorzitting gehouden. Het verslag van deze hoorzitting treft u hierbij aan.

Overwegingen van de commissie

a. *Samenvatting van het bezwaarschrift*

De bezwaren die (de gemachtigde van) bezwaarmakers in de bezwaarschriften en tijdens de hoorzitting naar voren hebben gebracht, komen samengevat op het volgende neer:

- Er is strijd met het bestemmingsplan wat betreft het dakterras (artikel 19.2.2 en 25.2 Regels);
- Op grond van artikel 28 en 31.1 is een binnenplanse ontheffing niet mogelijk.
- Er wordt oneigenlijk gebruik gemaakt van de kruimelregeling;
- Het karakteristieke aanzicht van het gebouw zal veranderen;
- Het pand maakt deel uit van een dubbelpand. Het ensemble dient gelijk te blijven;
- De welstandscommissie heeft geen aandacht besteedt aan de eenheid van het bouwblok;
- Het pand is al af, en behoeft geen dakopbouw;
- Er is geen aansluiting bij de voorgevelpartij;
- De dakkapel in het voorfront is niet karakteristiek en niet passend. Er is ook geen aansluiting met de omgeving;
- De aluminium pui is grof gedetailleerd;
- De materialisatie van de kozijnen is niet passend;
- De doorgetrokken gevel aan de achterzijde is een pastiche en niet authentiek en vertoont geen samenhang met nummer 31;
- Er is niet goed getoetst aan de Welstandscriteria (criterium A en B);
- De instemming met de overschrijding van de goothoogte is onbegrijpelijk. Er is geen aandacht besteed aan de te beschermen cultuurhistorische waarden;
- Een modern stukje werk, maar aan de achterzijde past het totaal niet bij de andere panden;
- Het pand is gelegen in een Rijksbeschermd stadsgezicht. Het ontwerp past niet bij de te beschermen waarden (de zgn. overgangsarchitectuur);
- Het zo bepalende torentje zal moeten worden gesloopt. Juist dit element is kenmerkend;
- Indien één van de panden op het plein wordt veranderd, tast dit het totale beeld aan van het plein;
- Bezwaarmaker heeft ter onderbouwing van de welstandelijke bezwaren, een deskundigenrapport bijgevoegd;
- De naar het openbaar toegankelijk gebied gerichte gevelindeling en de kapvorm dient gehandhaafd te blijven (bijlage 12 bij de regels). De gevelindeling wordt juist verstoord;
- De goothoogte is naar alle waarschijnlijkheid niet goed berekend;
- De toestemming voor het afwijken van het bestemmingsplan (op basis van het Bor) kan alleen als er geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening;
- Ook de voorgevel zal 12,94 meter hoog zijn. De forse dakopbouw is wel degelijk vanuit de openbare buitenruimte zichtbaar;
- Een bouwplan kan worden geweigerd als het leidt tot een ernstige beperking van de lichtinval (ECLI:NL:RVS:2011:BR5649);
- Er dient wel een sloopvergunning te worden verleend, omdat het sloop in een Rijksbeschermd stadsgezicht gaat (artikel 2.1, lid 1, sub h, Wabo);

b. Ontvankelijkheid

Namens het college is aangevoerd dat een aantal bezwaarmakers niet-ontvankelijk verklaard zou moeten worden in hun bezwaren. Bij beslissing op bezwaar van 30 juli 2020 is het bezwaarschrift van J.G. Vincken en J.L. Straatman reeds niet-ontvankelijk verklaard. Bij beslissing op bezwaar van 27 augustus 2020 is het bezwaarschrift van R.D. Vogelaar niet-ontvankelijk verklaard.

De bezwaarmakers die in de Van Beverningkstraat en de Jacob Gillesstraat woonachtig zijn, of daar zijn gevestigd zijn, hebben geen rechtstreeks zicht op het pand Frederik Hendrikplein 30. Tevens is de afstand zodanig dat zij niet rechtstreeks in hun belang worden geraakt. Zij zijn daardoor geen belanghebbende. Dit betekent dat de bezwaren van F. den Buurman, M.D.J. Deckert, L. Kok, P. van Leeuwen, L. Mertowirdjo, H. Obdeijn, R. Racina, M. Vinkesteyn en F. Brinkerink, niet-ontvankelijk verklaard dienen te worden.

De Stichting Bescherming Architectuur Statenkwartier heeft zelf bezwaar gemaakt, maar ook namens (voor zover woonachtig aan het Frederik Hendrikplein) H.A.A. van Dun (nr. 15), M. van der Gaag (nr. 12), M. de Groot (nr. 41), E. Jansen-Dirksen (nr. 26), W. Lau (nr. 38), R. Menschaert (nr. 10), N. van Roon (nr. 42) en S. Tijmstra (nr. 45). Hoewel burens vaak geen zicht hebben op een naburig pand, wordt standaard aangenomen dat wijzigingen aan een buurpand een ruimtelijke uitstraling hebben en directe burens daardoor in hun belang worden geraakt. Hoewel mevrouw Jansen (nr. 26) geen directe buur is, maar er slechts een pand tussen zit, is het aannemelijk dat zij bij wijzigingen aan het pand nummer 30, rechtstreeks in haar belang wordt geraakt. Voor de overige bezwaarmakers namens wie Stichting Bas optreedt, geldt dat zij geen ononderbroken zicht hebben op het pand. Het zicht is onderbroken door de aanwezige struiken en bomen op het Frederik Hendrikplein. Het feit dat zij vaak langs het Frederik Hendrikplein 30 lopen is onvoldoende onderscheidend om een rechtstreeks belang aan te nemen. Geadviseerd wordt om die bezwaren niet-ontvankelijk te verklaren.

De Stichting Bescherming Architectuur Statenkwartier is opgericht op 27 juni 2019. Het is dus nog een jonge stichting en op veel historie kan de stichting nog niet bogen. Uit de website van de stichting blijkt dat voorlichting wordt geboden over de historie van de architectuur in de wijk en dat men bewoners met raad en daad bijstaat, als het gaat om architectuur en leefomgeving. De statutaire doelstelling van de stichting luidt als volgt:

“Het behoud, de versterking en, waar aan de orde, de reconstructie van het Rijksbeschermd stadsgezicht Statenkwartier te Den Haag, de bescherming van de waarden van dit stadsgezicht, waaronder die begrepen die op het gebied van stedenbouw, architectuur en cultuurhistorie, de goede en verantwoorde ruimtelijke inrichting van het stadsgezicht en het bevorderen en bewaken van een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces met betrekking tot deze zaken door ieder persoon, organisatie of instantie die daarmee bemoeienis heeft”

Het college heeft gesteld dat de stichting zich voornamelijk bezighoudt met procederen, en daarom niet ontvankelijk zou moeten zijn. Tijdens de hoorzitting heeft Stichting Bas toegelicht activiteiten te verzorgen zoals een app voor een excursie, en het inbrengen van zienswijzen voor welstand. In de bijlage bij de pleitnotitie is een opsomming gegeven van de feitelijke activiteiten die worden ontplooid door Stichting Bas. De commissie is van oordeel dat het vermoeden van het college voldoende is weerlegd en dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat de stichting zich niet (nagenoeg) uitsluitend bezighoudt met procederen. De commissie adviseert het college het bezwaarschrift van de stichting BAS ontvankelijk te verklaren.

c. Inhoudelijke beoordeling bezwaren

Met betrekking tot deze bezwaren en het bestreden besluit overweegt de commissie als volgt:

Inleiding

Bestemmingsplan algemeen

Op de verbeelding in het bestemmingsplan is het perceel aangeduid met de bestemmingen 'Wonen 1', 'Waarde-Cultuurhistorie' en dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 2'. De verbeelding geeft een maximum bouwhoogte aan van 14 meter en een maximumgothoogte van 11 meter. Omdat ten gevolge van de werkzaamheden er geen grondberoering is, hoeft niet getoetst te worden aan 'Waarde-archeologie 2'. Aan 'Waarde-Cultuurhistorie' dient wel getoetst te worden. Het pand is aangewezen als karakteristiek pand.

Toetsing aan 'Waarde-Cultuurhistorie'

Het gebied is aangewezen als een Rijksbeschermd stadsdeel. De te beschermen cultuurhistorische waarden, zoals die zijn geformuleerd in het aanwijzingsbesluit zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Artikel 25 van het bestemmingsplan Statenkwartier luidt als volgt:

25.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 26, mede bestemd voor:

- a. behoud en bescherming van de cultuurhistorische waarden van het Rijksbeschermd stadsgezicht 's-Gravenhage, zoals beschreven in het aanwijzingsbesluit van 26 juli 1996 met de bijbehorende toelichting, als opgenomen in de bijlagen 6, 7 en 8 bij de regels van dit plan;*
- b. behoud en bescherming van karakteristieke panden of ensembles zoals opgenomen in bijlage 12 bij de regels van dit plan.*

25.2 Bouwregels

Voor het bouwen binnen de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie' als bedoeld in artikel 25.1 gelden de volgende regels:

- a. het bouwen moet plaatsvinden met inachtneming van de cultuurhistorische waarden als bedoeld in artikel 25.1;*
- b. daar waar op de verbeelding een gothoogte is aangegeven, dient de kapvorm in stand gehouden te blijven;*
- c. indien het bouwen betrekking heeft op de uiterlijke verschijningsvorm van een bouwwerk dient voorafgaande aan het bouwen over de cultuurhistorische waarden als bedoeld in voornoemd aanwijzingsbesluit en de toelichting daarop, advies te worden ingewonnen bij de commissie als bedoeld in artikel 1, lid 9 van de Monumentenverordening Den Haag of een deskundige op het gebied van de Monumentenzorg;*
- d. in aanvulling op het in voorafgaande sub-leden gestelde, dient bij karakteristieke panden of ensembles zoals opgenomen in bijlage 12 bij de regels van dit plan, de naar openbaar toegankelijk gebied gerichte gevelindeling en de kapvorm gehandhaafd te blijven;*
- e. in uitzondering op het gestelde in sub b en d mag de aldaar omschreven gevelindeling en/of kapvorm worden aangepast, indien en voor zover ter plaatse van het pand of de panden op de verbeelding een specifieke bouw aanduiding-dakopbouw of een hogere goot- en/of bouwhoogte ten opzichte van de bestaande bebouwing is opgenomen en die aanpassingen uitsluitend op het optoppen van de bebouwing betrekking hebben;*
- f. het bepaalde onder a geldt niet indien strikte toepassing ervan zou leiden tot een onevenredige aantasting van de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden en bouwwerken;*
- g. het gestelde in voorafgaande sub-leden heeft, bij strijdigheid daarmee, voorrang op de algemene bouwregels zoals opgenomen in artikel 28 van dit plan en de algemene afwijkingsregels zoals opgenomen in artikel 31 van dit plan.*

25.3 Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van artikel 25.2 onder d ten behoeve van een afwijkende naar openbaar toegankelijk gebied gerichte gevelindeling en kapvorm, mits naar het oordeel van de commissie als hiervoor bedoeld of een

deskundige op het gebied van de Monumentenzorg, de oorspronkelijke waardevolle karakteristiek van het pand of ensemble niet wordt aangetast.

In de toelichting bij het bestemmingsplan is te lezen dat het bestemmingsplan conserverend van aard is en: *'In onderhavig bestemmingsplan worden op een aantal locaties dakopbouwen mogelijk gemaakt. In de paragrafen 5.2.2.2, 5.2.2.3 en 5.2.2.4 wordt hier nader op ingegaan en vindt de afweging plaats waar vanuit stedenbouwkundig oogpunt en rekening houdend met de Haagse bezonningsnorm wel en niet dakopbouwen mogelijk gemaakt worden.'*

Het feit dat het pand is aangewezen als karakteristiek pand, staat er dus niet aan in de weg dat een dakopbouw wordt gerealiseerd. Wel dient advies te worden ingewonnen bij de Welstands- en monumentencommissie.

Besluit omgevingsrecht - vergunningsvrij bouwen

Het college heeft toegelicht dat artikel 4a, tweede lid van Bijlage II zich verzet tegen toepassing van het Bor. Partijen zijn het dus hier over eens. In het bestreden besluit heeft het college gebruik gemaakt van de binnenplanse bevoegdheid om af te mogen wijken van de bestemmingsplanregels.

Bestemmingsplan – dakterras

Het dakterras is gelegen op het hoofdgebouw. Het bestemmingsplan verzet zich niet tegen het realiseren van een dakterras op het hoofdgebouw.

Bestemmingsplan – goothoogte

De goothoogte bedraagt 13,55 meter. De maximaal toegestane goothoogte is echter 11 meter. Op grond van het bestemmingsplan is een dergelijke overschrijding niet toegestaan. Op grond van het Bor kan het college dit wel toestaan. Het college heeft toegelicht dat er geen bezwaar tegen bestaat omdat de goothoogte is teruggelegen ten opzichte van de achterbouwlijn en het aansluit bij eerder gerealiseerde dakopbouwen in de omgeving. Tevens blijft het dakschild duidelijk herkenbaar. Toepassing van het Bor bij dit besluitonderdeel is toegestaan omdat artikel 4a, tweede lid van Bijlage II bij het Bor geen betrekking heeft toepassing van artikel 4, bijlage II van het Bor.

Bestemmingsplan – aanbouw

Artikel 19.2.2 onder f bestemmingsplan luidt als volgt:

het gezamenlijke oppervlak van aan- en bijgebouwen mag niet meer bedragen dan:

- 1. in geval van een bebouwingsgebied kleiner dan of gelijk aan 50 m²: 40% van dat bebouwingsgebied;*
- 2. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 50 m² en kleiner dan of gelijk aan 100 m²: 20 m², vermeerderd met 20% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 50 m²;*
- 3. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 100 m² en kleiner dan of gelijk aan 300 m²: 30 m², vermeerderd met 10% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 100 m²*
- 4. in geval van een bebouwingsgebied groter dan 300 m²: 50 m², vermeerderd met 5% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 300 m², tot een maximum van in totaal 80 m²;*

Op grond van voorgaande regel is een bebouwingsgebied toegestaan van 23 m². Oppervlakte van de aanbouw bedraagt 25 m², zodat het gaat om een overschrijding van het toegestane bebouwingsgebied met 2 m². Het gaat om een geringe overschrijding, en nu er genoeg ruimte voor de tuin overblijft, heeft het college hier in redelijkheid aan mee kunnen werken.

Bestemmingsplan – dakopbouw

Het bestemmingsplan sluit een realisatie van een dakopbouw niet uit. Omdat een dakopbouw is toegestaan ligt aan de welstandscommissie slechts de vraag voor of de dakopbouw wat betreft vorm, gebruikte materialen en detaillering voldoet aan de redelijke eisen van welstand. Het bezwaar dat het gebouw af is, en geen toevoegingen behoeft, kan reeds hierom niet slagen. Die bezwaren richten zich feitelijk tegen het bestemmingsplan. Dergelijke bezwaren hadden naar voren moeten worden gebracht voordat het bestemmingsplan is vastgesteld.

Het is niet zo dat een Rijksbeschermd stadsgezicht ‘op slot’ zit. Binnen de grenzen die het bestemmingsplan toestaat zijn bouwactiviteiten toegestaan. Daarnaast kan op grond van het Bor medewerking worden verleend aan bouwactiviteiten die op grond van het bestemmingsplan niet zijn toegestaan. Het klopt dat het pand een ensemble vormt met het naastgelegen pand, maar het bestemmingsplan laat nu eenmaal dakopbouw toe.

Toetsing aan Welstandsnota

In bezwaar is een deskundigenadvies overgelegd van ir. M.G.M. Ruijters en van ir. E.J. Nusselder. Dat de adviezen zijn uitgebracht door deskundigen staat voor de commissie buiten kijf.

Het bestemmingsplan beoogt de te beschermen waarden te beschermen. De Welstandscommissie heeft er in haar reactie op gewezen dat de uitzondering van artikel 25.2 onder e van toepassing is. Er is (uiteindelijk) een positief welstandsadvies aan het college uitgebracht, en er zijn twee tegenadviezen in de bezwaarprocedure ingebracht, waarin wordt onderbouwd dat de vergunning niet verleend had mogen worden vanwege de strijd met de te beschermen cultuurhistorische waarden. De Welstandscommissie heeft bij brief van 22 oktober 2020 gereageerd. Voor een advies over de welstandstoetsing geldt dat, hoewel het college niet aan een welstandsadvies is gebonden en de verantwoordelijkheid voor welstandstoetsing bij het college berust, op dat advies mag worden afgegaan, nadat is nagegaan of dit advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten. Deze verplichting is neergelegd in artikel 3:9 van de Awb voor de wettelijk adviseur en volgt uit artikel 3:2 van de Awb voor andere adviseurs. Het overnemen van een welstandsadvies behoeft in beginsel geen nadere toelichting. Dit is anders, indien de aanvrager of een derde-belanghebbende een advies van een andere deskundig te achten persoon of instantie heeft overgelegd dan wel concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies, de begrijpelijkheid van de in het advies gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop naar voren heeft gebracht. In de reactie van de Welstandcommissie is ingegaan op de deskundigenrapporten ten aanzien van zowel de omgevingsvergunning voor (onder meer) een dakopbouw op het pand Frederik Hendrikplein 34, als op het pand Frederik Hendrikplein 30. De conclusie blijft ongewijzigd. Naar aanleiding van de bezwaren heeft de welstandscommissie als volgt gereageerd:

“Onder punt 4.2 van zijn tegenadvies noemt de heer Ruijters de voorzijde van de dakopbouw een “pastiche, niet authentiek”.

De dakopbouw is een toevoeging aan de oorspronkelijke, deels getransformeerde bebouwing. De hoofdvorm van de dakopbouw is die van een kapverdieping, met hellingen, met leien gedekt en voorzien van een dakrand, zoals in de directe omgeving voorkomen. De voorzijde van de kapverdieping is voorzien van een topgevel (in het advies van de commissie ook topgevel genoemd) en een dakkapel. Beide elementen vertonen samenhang met de architectuur van het onderliggende pand en met de omgeving. En er ontstaat een nieuw samenhangend gevelbeeld. Dit is wat de commissie dient te beoordelen.

Dat de topgevel zou concurreren met het torentje van Frederik Hendrikplein 29 ziet de commissie niet. Topgevel en toren zijn even hoog, maar de prominente en overhoekse positie van het torentje maken het veel meer een accent dan de topgevel.

Het volume van de onder 4.3 en 4.4 besproken uitbreiding aan de achterzijde op de tweede verdieping voldoet aan het bestemmingsplan. De vormgeving van de achtergevel wijkt af van de bestaande situatie. Een deel van deze wijzigingen – de nieuwe kozijnen, ramen en deuren in de bestaande achtergevel – wordt niet beoordeeld door de commissie. Dit werd bij de eerste advisering nog niet onderkend. Wat overblijft is de pui van de uitbreiding van de tweede verdieping. De commissie acht de relatief slanke detaillering van dit puideel op zichzelf en als onderdeel van de totale achtergevel mogelijk.”

De commissie overweegt – gelet op het voorgaande – dat het oordeel van de Welstandscommissie op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en dat het college heeft mogen vertrouwen op het advies. Temeer nu de welstandscommissie meerdere malen het ontwerp heeft beoordeeld, mede naar aanleiding van de bezwaren, heeft de welstandscommissie de kwestie uitvoerig beoordeeld. De adviezen zijn zorgvuldig tot stand gekomen. De commissie is van oordeel dat het advies geen inconsistenties bevat en dat het juiste toetsingskader is gehanteerd.

Tijdens de hoorzitting is naar voren gebracht dat getwijfeld wordt aan de deskundigheid van de Welstandscommissie. De Adviescommissie bezwaarschriften heeft tot taak een advies uit te brengen over het bestreden besluit. Zo'n advies reikt niet zover, dat de commissie ook dient te beoordelen of andere gemeentelijke deskundigencommissies wel voldoende deskundig zijn. Bij het bemensen van de (onder andere) de Welstandscommissie stelt het college eisen aan de kandidaten. Kandidaten worden slechts benoemd als ze aan de eisen voldoen. Nu bezwaarmaker zijn stelling niet verder heeft onderbouwd, mag ervan uit worden gegaan dat de deskundigheid van de leden van de welstandcommissie is getoetst op het moment de commissie werd samengesteld.

Sloopvergunning

Een van de bezwaren is dat er geen sloopvergunning is verleend terwijl dat wel had moeten. Artikel 2.1, eerste lid onder h, van de Wabo bepaalt dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren te geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het slopen van een bouwwerk in een Rijksbeschermd stadsgezicht. Het college is van mening dat dit artikel, zoals uit de toelichting blijkt, ziet op het voorkomen op het ontstaan van onbebouwde ruimten in een Rijksbeschermd stadsgezicht, en dat daarom geen omgevingsvergunning nodig is voor het slopen van het torentje.

Het torentje van het pand moet gesloopt worden teneinde de dakopbouw te kunnen realiseren. Artikel 2.1, eerste lid, sub h, van de Wabo ziet ook toe op het gedeeltelijk slopen van een bouwwerk. Het college dient dan te beoordelen of de sloop is toegestaan. Omdat artikel 2.1, eerste lid, onder h, van de Wabo van toepassing is, had het college moeten beoordelen of een onbebouwde ruimte ontstaat in het beschermde stadsgezicht. Dat is een inhoudelijke toets die het college moet doen, ook als is die toets beperkt van aard.

De commissie is van oordeel dat dit bezwaar gegrond is, en dat het college had moeten beoordelen of een sloopvergunning verleend had kunnen worden. Het is evident dat geen onbebouwde ruimte ontstaat als gevolg van de sloop. De commissie adviseert daarom dit gebrek in de beslissing op bezwaar te herstellen en de sloopvergunning te verlenen.

Artikel 9:11 Bouwverordening Den Haag

Tijdens de hoorzitting is naar voren gebracht dat artikel 9:11 van de Bouwverordening Den Haag is geschonden. Dit artikel regelt het spreekrecht bij openbare vergaderingen bij de Welstandscommissie.

Indien deze bepaling niet zou zijn nageleefd, tast dat de rechtmatigheid van een omgevingsvergunning niet aan. Overigens is niet gesteld of gebleken dat een van de bezwaarmakers niet van het spreekrecht tijdens een openbare vergadering gebruik heeft kunnen maken. Dit artikel is namelijk niet van toepassing als een aanvraag ambtelijk wordt afgedaan.

Waardevermindering, uitzicht en zonlicht en daglichttoetreding

Iedere omgevingsvergunning heeft wel enig effect op de naaste omgeving, en een effect op de waarde van omliggende percelen is daarom niet uit te sluiten. De realisatie van een bouwplan kan ook een positief effect hebben op de waarde van omliggende percelen of panden. Nu niet is onderbouwd wat voor effect de realisatie van het bouwplan op de omliggende panden heeft, heeft dit voor het college geen aanleiding kunnen zijn om dit bij de beoordeling van de aanvraag een rol te laten spelen. Dit zou slechts anders kunnen zijn indien klip en klaar is dat een bouwplan een substantieel negatief effect heeft op omliggende panden. Iets dergelijks is hier niet aan de orde. Deze afweging kan overigens slechts een rol spelen, voor zover het gaat om de afwijkingen van hetgeen het bestemmingsplan toestaat. Voor zover de bouw wordt gerealiseerd binnen de kaders van het bestemmingsplan, is sprake van een gebonden beschikkingen, en kan geen belangenafweging worden gemaakt.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan zijn de zichtlijnen en bouwhoogten al vastgelegd. Hetzelfde geldt voor de bezonningsnormen. Dit kan bij het beoordelen van een omgevingsvergunning geen rol meer spelen.

Advies

U wordt geadviseerd de bezwaarschriften niet-ontvankelijk te verklaren van: F. den Buurman, M.D.J. Deckert, L. Kok, P. van Leeuwen, L. Mertowirdjo, H. Obdeijn, R. Racina, M. Vinkesteyn, F. Brinkerink, H.A.A. van Dun, M. van der Gaag, M. de Groot, E. Jansen-Dirksen, W. Lau, R. Menschaert, N. van Roon en S. Tijmstra.

Het bezwaar dat een omgevingsvergunning had moeten worden verleend voor de (gedeeltelijke) sloop is gegrond. U wordt geadviseerd dit in de beslissing op bezwaar te herstellen en de sloopvergunning te verlenen.

U wordt geadviseerd de bezwaarschriften voor het overige ongegrond te verklaren.

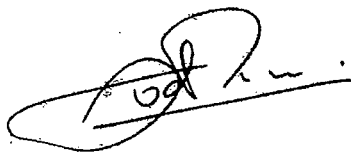
De Adviescommissie bezwaarschriften,

secretaris,

G. van Zon

vice-voorzitter,

A. Zalm

Bijlagen:

1. Overzicht processtukken.
2. Toepasselijke regelgeving.
3. Verslag van de hoorzitting.

Overzicht processtukken

- A* Het besluit van 17 april 2020
- B* De bezwaarschriften van:
- M.C. van Groningen op 27 mei 2020
 - P. Kroes op 28 mei 2020
 - J.E. Hamann namens F.H. Plein Beleggingen B.V. op 28 mei 2020
Aanvullend bezwaar van 16 juli 2020
 - Stichting BAS e.a. op 27 mei 2020
Tegenadvies van 28 mei 2020
Ingebrekestelling van 14 september 2020
- C* Stukken verwerende dienst van 16 juli 2020